

ՀԱՄԱՐԱՆՈՐ ՆԿԱՐԻՉ ԱՐՏԱԽԱՉԴ ՊԵՐՊԵՐԵԱՆ ՍԵՐ ՄԷՋ

Սեպտեմբեր ամսու առաջին օրը, Փուրիզեն Ս. Բաղաթ ժամանեց ծանօթ նկարիչ և Պերպերեան արուեստագիտ գերդաստանի արժանաւոր շառաւիղ Տիար Արաւազյ Պերպերեան, հրուերովը Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր, իր նկարած և Ս. Արու ղրկած Երուսաղէմի վերջին դարերու ուրը երախտարժան Պատրիարքերու նկարներուն վերջին *բէթուշը* րնելու համար:

Տաղանկաւոր նկարիչը իր պատանու թիւնը անցուցած է Ս. Յակոբի հովանիին տակ, իր հօր՝ հանգուցեալ երաժիշտ-իմաստաւոր Շահան Ռ. Պերպերեանի ժառանգ. Վարժարանի մէջ իբր դաստիարակ-ուսուցիչ պատեօնավարութեան շրջանին: Անկէ ետք ընթանիտ անցած է Պէյրուս եւ ապա Ֆրանսա, ուր զարգացուցած է նկարչութեան հանդէպ ունեցած իր բնածին տաղանդը: Մասնակցած է, ի Հայաստան եւ յարսասանման, նկարչական բազմաթիւ ցուցահանդէսներու եւ պարգեւատրուած:

Պր. Պերպերեանի ղծած նկարները ներկայիս կը զարդարեն Պատրիարքարանի արտաքին մուտքին սառնարանի մէջին երկու կողմերը: Անոնք կը ներկայացնեն Գրիգոր Պարոնէսը (1613-1645), համանուն Շիրաքայիկը (1715-1749), Զաւարիա Կոփեցի (1840-1846), ու առաջին անգամ բացած է Մրբոց Յակոբեանց Տպարանը, Յովհաննէս Զմիւռնիայի (1850-1860), որուն օրով շինուած են Ս. Արուոյս ժառ. Վարժարանի (Զամ-Թաղ) եւ Պատրիարքարանի փառաւոր շէնքերը, Եւայի Թալապի (1864-1885), որուն օրով սկսած է հրատարակուիլ «Միտն» պատեօնաթերթը, Յարութիւն Վեհապետեան (1889-1910), Նիլիէ Դուրեան (1921-1930), բանաստեղծ եւ մեծագործ Պատրիարք, որուն օրով կառուցուած են Ս. Թարգմանչաց Վարժարանն ու Կիւլպէնկեան Մատենադարանը, եւ իր արժանաւոր աշակերտն ու յաջորդը՝ Թորգոմ Դուռապետ (1931-1939), գրագիտ ու կրթասէր Պատրիարք, որուն օրով կ'ընդհանրանային զուգընթաց ուսագրաւ նուանուածներ արձանագրուած են Ս. Արուոյս կրթական-մշակութային մարզերուն մէջ:

Ինչ որ Պերպերեանի գործերը կ'ընեն ուսագրաւ ու բարձրաժեղ, նկարին մէջ երեւցող անձերու կողմին տրուած իւրաքանչիւր կեանքին հետ յանձնուած պատահարներու արձանագրութիւնն է: Այսպէս, Շիրաքայիկը կը ներկայանայ ձեռամբարձ, օղորայկապ ձեռներով: Զաւարիա Պատրիարքի մօտ կ'երեւի զապարական մամուլը: Յովհաննէս Պատրիարքի նկարի ետին կը կարկառուին Պատրիարքարանի եւ ժառանգ. Վարժարանի (նախկին) շէնքերու կմախքները: Եւայի Պատրիարքի բովիկը գրուած արքունակի մը վրայ կ'երեւի կողմը «Միտն» տնտեսգրի առաջին թիւին: Դուրեանի ետին կայ Կիւլպէնկեան Մատենադարանի *մարթէթը*, իսկ Թորգոմի աջ եւ ձախ կողմերը՝ Նկարչի ճայնն ու մեծահամբաւ գրագիտ Յ. Օսկանը, որոնք իր օրով ուսուցչութեան կանչուեցան ժառ. Վարժարանէն ներս:

Անկէ ետք կարգը եկաւ Մայր Տնայի աւագ մուտքի վերեւը դարձ մը աւելի տեղ գրաւող եւ այդ շրջանի տնայ պատահարներու ազդեցութեամբ մաշիլ սկսած խոռոչ նկարին, որուն ներհինգ դուռ եկաւ գտնել անեղծ մնացած փառաւոր նկար մը, տեղ տեղ միտն փշ մը գունաւոր: Տաղանդաւոր արուեստագետը շաբաթներով աշխատեցաւ ունոր վրայ, եւ իր վարպետ վրձինի հպումներուն տակ նկարը ստացաւ նոր փայլ ու ճշմարտ:

Պր. Պերպերեան Սեպտ. 10ին բռնախօսութիւն մը տուաւ Հայ Երեսաստորաց Միութեան օկումբին մէջ Հայ Նկարչութեան մասին: Բողոքալիւ ներկայները ոչ միայն լսուած հետաքրքրեալով ունկնդրեցին տնորձաքի նկարչին բանախօսութիւնը, այլեւ իրենց հետքաւանդով ոլորեցին զինք մօտաւորապէս մէկ ժամ:

Ներկու ամիսներ վայելելէ ետք Ս. Արուոյս ասպնջականութիւնը եւ գաղութայն վայելիլ տալէ ետք արուեստագետի իր ներկայութիւնը, Պր. Պերպերեան Հոկտ. 30ին վերադարձաւ Ֆրանսա: — Ներկայիս վերստին ան մեծ մէջ է, նոր կեանք ապաւ համար ժամանակի ազդեցութիւնը կրած նկարները: